

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2001-1192

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Sormunen, Sini			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kulttuuria sisäisillä markkinoilla? Tapaustutkimus markkinaohjautuvuudesta neljässä kaupungissa kulttuuritalojen näkökulmasta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2001-09-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 103 + 6
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielma erittelee julkiselle sektorille lanseeratun markkinaohjautuvuuden eli julkiselle sektorille luotujen sisäisten markkinoiden ilmenemistä neljän Etelä-Suomen läänin kaupungin - Espoon, Helsingin, Hämeenlinnan ja Tammisaaren - kulttuuritoimessa kaupunkien omistamien, hallinnoimien ja rahoittamien kulttuuritalojen näkökulmasta. Markkinaohjautuvuutta tarkastellaan kolmella tasolla: organisaation, toiminnan ja omarahoituksen tasolla ja sitä jäsennetään markkinaistamisen muotojen (tulosjohtaminen, erilaiset palvelujen tuottamistavat, pääsymaksut ja palveluseteli) avulla. Painopiste on sisäisissä markkinoissa ja aitoja markkinoita vain sivutaan. Ensisijaisena tavoitteena on selvittää, miten markkinaohjautuvuus näkyi kulttuuritalojen toiminnassa vuosina 1991 - 1996 ja voidaanko lainkaan puhua markkinaohjautuvuudesta kunnallisessa kulttuuritoimessa.</p> <p>Tutkimusstrategiaksi on valittu tapaustutkimus, mikä mahdollistaa kuvailevan tutkimusotteen ilmiöön. Kunnallinen kulttuuritoiminta sisältää monipuolisia toimintoja.</p> <p>Tapaustutkimus helpottaa ilmiön jäsentämisessä ja havainnollistaa ilmiön moninaisuutta. Kulttuuritalot ovat tutkielman alayksiköitä ja kaupungit tapauksia. Tutkielman tuloksia verrataan tutkielman teoreettiseen viitekehykseen, joka nojaa näkemykseen kilpailuvaltiosta. Analysoitujen neljän tapauksen tulokset on yleistetty teoreettisen viitekehyksen näkemykseen markkinaohjautuvuudesta. Sekä kirjallista että kahden eri ryhmän haastatteluin kerättyä aineistoa on tulkittu literaalista lukemista noudattaen. Erilaiset aineistot mahdollistivat menetelmätriangulaation käytön. Tutkielman aineisto koostuu kaupunkien kulttuuritoimen johtosäännöistä ja toimintaohjeista, kulttuuritalojen toimintaohjeista, luottamushenkilöorganisaatioiden asialistoista ja pöytäkirjoista sekä talousarvioista. Kulttuuritalojen johtajien haastattelujen ensisijainen tavoite on kartoittaa toteutunut tilanne ja täydentää kirjallista aineistoa. Toisen näkökulman ilmiöön tuovat kaupunkien kulttuuritoimenjohtajien teemahaastattelut. Tutkielmaa varten haastateltiin kuutta kulttuuritalon johtajaa ja neljää kulttuuritoimenjohtajaa, joista kahdella oli kaksoisrooli: he toimivat myös kulttuuritalojen johtajina.</p> <p>Markkinaohjautuvuus toteutuu kaupunkien kulttuuritoimessa, mutta ei yhdenmukaista kaavaa noudattaen. Markkinaohjautuvuus toteutuu kaikilla kolmella markkinaohjautuvuuden tasolla selkeästi. Poliittinen ohjaus on kulttuuritalojen taloudellisesta ja toiminnallisesta vapaudesta huolimatta läsnä. Markkinaohjautuvuuden toteutuminen noudattaa kahden pääkaupunkiseudun suuren ja kahden pienemmän kaupungin jakolinjaa, joka ilmenee selvimmin kulttuuripalvelujen tuottamistavoissa. Kulttuuritalot toimivat sekä sisäisillä että aidoilla markkinoilla, mikä oli selvästi havaittavissa suurten kaupunkien kohdalla. Markkinoiden alikehittyneisyys näkyy kilpailuaspektin puuttumisena kulttuuripalvelujen tuotannossa. Tätä selittää kulttuuripalveluun sisältyvä taiteellisen työn osuus.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords markkinaohjautuvuus sisäiset markkinat kulttuuripalvelut			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			